

Delårsrapport augusti

Barn- och utbildningsnämnden 2020

Version 1.1.

Beslutad på Barn-och utbildningsnämnden 2020-09-17, § 102

Innehållsförteckning

1 Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle	3
2 Verksamhet.....	5
2.1 Uppföljning av grunduppdrag	5
3 Måluppföljning.....	11
3.1 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential	11
3.2 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Hållbar personalförsörjning	20
4 Uppföljning av internkontroll.....	21
4.1 Årets internkontrollarbete	21
5 Personal.....	22
5.1 Analys av personalförhållanden	22
5.2 Analys av chefsomsättningen.....	22
6 Ekonomi.....	23
6.1 Driftredovisning.....	23
6.2 Investeringsredovisning.....	32
7 BILAGOR.....	33
7.1 Följetal personal	33

1 Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle

Organisationsförändringar

Vårterminen 2020 har varit en tid av speciella omständigheter. Dels har pandemin förändrat förutsättningarna mycket i verksamheterna, dels har läsåret 19/20 varit ett läsår med stora organisationsförändringar, där nya rektorstjänster skapats och rekryterats till. I januari tillträdde flertalet nya rektorer och i februari två nya verksamhetschefer.

Anpassningsåtgärder

Kommunfullmäktige fastställde den 17 juni 2020 justerade ramar för 2021 års budget. Justeringarna korrigerades med hänsyn till volymförändringar i den befolkningsprognos som gjorts våren 2020, och innebar istället en lägre beräkning jämfört med förra årets prognos, och därmed en neddragning av beräknad ram för verksamheterna inom Barn- och utbildningsförvaltningen. Årets beräknade löneökningar, prishöjningar och tillkommande kostnader ryms inte inom ram, utan föranleder en effektivisering i resursnyttjande för att inrymma dessa under 2020 och för att anpassa organisationen inför justerade ramar 2021.

Utvecklingsarbete

Vårens arbete har också fokuserats mycket på att anpassa organisation och arbetsformer inför läsåret 20/21, där förvaltningen utöver anpassningsåtgärder för att hålla de ekonomiska ramarna, också arbetat för att skapa en stödjande struktur och huvudmannastöd till alla enheter för att arbeta med de stora utmaningar som finns i måluppfyllelse, främst inom grundskolan.

Under våren beskrev förvaltningen en lägesbild med brister i måluppfyllelse och stora utmaningar ekonomiskt, lokalmässigt, tekniskt och kunskapsmässigt. För att huvudmannens ansvar ska fullgöras i att säkerställa att alla elever når kunskapsmålen, och att alla skolor och förskolor har förutsättningar för att skapa goda resultat i barns och elevers utveckling behöver ett utvecklingsarbete ske. Det systematiska kvalitetsarbetet blir grunden för det pedagogiska utvecklingsarbetet och ekonomiska nyckeltal blir grunden för att arbeta med effektivisering av resursnyttjandet.

Utifrån resultatdialoger med alla enheter om hur vi tillsammans kan arbeta för en ökad måluppfyllelse, har ett arbete skett för att skapa en stödjande struktur för att förvaltningens arbete ska ske systematiskt och med framförhållning. Detta är viktigt för att skapa förutsättningar för en ökad dialog och delaktighet vilket är centralt i kvalitetsarbetet, då det skapar samförstånd om resultat, kvalitet och utvecklingsbehov. Detta har sedan strukturerats i ett årshjul och kalendarium för att ge förutsättningar för synkronisering mellan alla funktioner och forum som behöver samverka för att ge en progression i resultaten.

Covid-19

Marks gymnasieskola bedrev distansundervisning från 18 mars och fram till vårterminens slut. Undantag gjordes för enstaka elever där det fanns särskilda skäl och för mindre grupper av elever som behövde vara på plats i skolan för att kunna nå sin examen. Från höstterminens start är eleverna tillbaka i skolan och närundervisning planeras fortsatt under höstterminen så länge andra rekommendationer inte tillkommer.

IT

I delårsrapporten för april 2020 beskrev förvaltningen att tillgången avseende digitala lärverktyg inte var tillräcklig och att AV-utrustning var kraftigt eftersatt och behövde en ordentlig satsning för att verksamheterna skulle kunna uppfylla regeringens nationella digitaliseringsstrategi för det svenska skolväsendet och de nationella styrdokumenterna.

Kommunstyrelsen beslutade därefter att tilldela 5 mnkr till Barn- och utbildningsförvaltningen för IT-investeringar under 2020 för att åstadkomma en ordentlig upprustning och modernisering av AV-utrustning i klassrum och lärmiljöer, samt ge en likvärdig tillgång till verktyg och utrustning i hela kommunen vilket är en viktig del för att uppfylla den nationella digitaliseringsstrategin. Under hösten 2020 genomförs därför en standardhöjning som innebär att varje undervisningsrum får AV-utrustning så att pedagoger kan genomföra undervisning enligt dagens krav på IT-miljö samt kan guida elevernas användning av sitt lärverktyg och ge adekvat digital kompetens.

Arbetsmarknad och integration

Den nya verksamheten är under uppstart och mellan februari och augusti har förvaltningen arbetat med analys, planering och förberedelsefas för att kunna organisera utifrån kommunens identifierade behov inom arbetsmarknad och integration. Under september startar den operativa verksamheten och nyrekryterad personal tillträder i sina uppdrag. Exempel på verksamhet som kommer bedrivas är; workshops, Jobbchansen, ackvirering subventionerade anställningar och arbetsträningsplatser internt/externt, feriejobb 2021. Att etablera kontakt med lokala företag, folkbildningen och civilsamhället. Verksamheten kommer att använda namnet Arbetsmarknadscenter (AMC).

Arbetslösheten ökar och varselnivåerna är högre

Företagen i Marks kommun har under omständigheterna klarat sig bättre än andra i jämförelse med företag regionen och i riket. Marks kommun har enligt arbetsförmedlingens statistik cirka 250 fler arbetslösa idag är motsvarande tid föregående år. Det är långtidsarbetslösa som ökar mest. Målsättningen är att via Arbetsmarknadscenters aktiviteter och stödjande insatser komma till subventionerad anställning, arbetsträningsplats, individuell studieplan egenförsörjning och arbete/ studier och få ta del av Arbetsförmedlingens tjänster och service.

Feriejobb

Nya förhållningsregler för unga under 18 år utifrån Covid-19, riskerade ett stort antal ferieplatser. Ett samarbete mellan Naturvårdslaget och Arbetsmarknadscenter skapade nya feriejobb.

2 Verksamhet

2.1 Uppföljning av grunduppdrag

Huvudverksamhet / Uppdraget uppfyllt	Helt	I hög grad	Delvis	I låg grad	Inte alls
Förskola		X			
Grundskola, grundsärskola och fritidshem			X		
Gymnasieskola/gymnasiesärskola		X			
Vuxenutbildning		X			

Förändringen i bedömningen från årsrapporten baseras på att grundskolan inte når önskade resultat. Att resultaten fortsätter sjunka visar att alla elevers behov inte blir tillgodosedda så att de kan nå de nationella målen. Att följa upp alla elevers resultat på huvudmannanivå, att varje rektor följer upp elevernas resultat på enhets- och individnivå samt att lärarna följer upp enskilda elevers kunskapsutveckling och planerar undervisningen utifrån resultatutvecklingen är av vikt för att vända trenden. Likaså är det av vikt att hålla i, och fortsätta det pågående förbättringsarbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet för mål och resultatuppföljning, analys av resultatuppföljningen samt vidtagna åtgärder. I det ingår att ge fortsatt stöd till skolorna gällande till exempel utveckling av undervisningen så att lärarna får fler metoder och verktyg att använda i sitt arbete, främjande av elevernas närvaro och förbättra elevernas lärmiljöer.

Förskola

Barn- och utbildningsnämnden gör samma bedömning som tidigare, att verksamheten i hög grad uppfyller grunduppdraget.

Under läsåret 19/20 genomförde Skolinspektionen en regelbunden tillsyn på huvudmannens samtliga verksamheter. I tillsynen fann Skolinspektionen inga brister i förskolan vilket visar att pågående förbättringsarbete sker i rätt riktning.

Följetal förskola	Godkänd nivå	Utfall 2020
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (%)	60-100	60
Väntetid i antal dagar för de barn som inte fått plats på förskola på önskat placeringsdatum, medelvärde	0-31	12
Antal barn per avdelning, kommunal regi	0-16	13,6

Grundskola, grundsärskola och fritidshem

Barn- och utbildningsnämnden gör bedömningen att verksamheten delvis uppfyller grunduppdraget.

Inför läsåret 20/21 har förvaltningen tagit fram ett årshjul för med tillhörande kalendarium utifrån det systematiska kvalitetsarbetet, den kommunala styrningen och systematiska arbetsmiljöarbetet. Syftet har varit att skapa struktur för att förvaltningens arbete ska ske

systematiskt och med framförhållning. På detta sätt skapas också förutsättningar för en ökad dialog och delaktighet vilket är centralt i kvalitetsarbetet då det skapar samarbete och samförstånd kring resultat, kvalitet och utvecklingsbehov. Utifrån årshjulet har ett kalendarium för rektorsmötena skapats.

Under läsåret har förvaltningen också arbetat med att utveckla riktade insatser för att de skolor med störst behov ska få ett ökat stöd som bygger upp kapaciteten på skolan. På flera enheter pågår också ett arbete med att utveckla lärmiljön, och ett större arbete pågår med att ta fram koncept som ska gälla framöver vid nybyggnation. Det har även upphandlats en skolplattform, V-klass, där implementeringsarbetet är i full gång. V-klass och kunskap om hur detta används som ett stöd, kommer möjliggöra en förbättring i resultatuppföljning och arbetet med att kontinuerligt och systematiskt följa upp och analysera skolenheternas resultat och elevernas frånvaro. V-klass möjliggör även att vårdnadshavare kan följa sina barns utveckling och det som händer på skolan. På det viset möjliggörs en bättre dialog mellan skola och vårdnadshavare.

Risken för att en fortsatt hög andel elever inte skulle nå kunskapskraven identifierades under hösten 2019 vid den tillbakablickande genomgången av grundskolans årskullar. Även framåt finns en risk att en stor andel elever inte kommer nå kunskapskraven, och det kan konstateras att det kommer krävas ett fortsatt fokuserat arbete med kunskaps- och värdegrundresultaten för att nå en högre måluppfyllelse som kommer i nivå med rikssnitt.

För att öka kunskapsresultaten och nå måluppfyllelse finns ett behov av kompetensutveckling av skolans rektorer, lärare och övrig personal. Undervisningen behöver anpassas utifrån vad analysen av kunskapsresultaten visar. För att utveckla undervisningen behöver lärarna mer kunskap om metoder och strategier som rör lektionsplanering, lektionsstruktur och hur vi möter elever med olika behov och funktionsnedsättningar.

I dagsläget finns inte tillräckliga resurser för att kompetensutveckla personal i den omfattning det finns behov av. Resurser behöver riktas för att öka andelen behörig personal och kunna ge kompetensutvecklande fortbildning för att kunna möta alla elevers behov och erbjuda en likvärdig undervisning på alla skolor. Arbete med att ta fram en plan för arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling är startat, men genomförande kräver resurser som förvaltningen idag saknar. Kompetensutvecklingsresurser behöver även riktas mot rektorsuppdrag och läraruppdrag där bättre förutsättningar behöver ges för att alla ska lyckas i sina uppdrag. Det är också av vikt för att kommunen ska vara konkurrenskraftig i rekryteringsprocesser och attrahera kvalificerade medarbetare.

Att få de ekonomiska resurserna att räcka till och samtidigt ge eleverna de förutsättningar de har behov av och rätt till för att nå så långt som möjligt, är den största utmaningen utifrån identifierade förbättringsbehov. Grundskolorna i Marks kommun har legat under rikssnitt för kostnad per elev i jämförelse med alla kommuner i landet i 17 år. Det får konsekvenser främst på de strukturella förutsättningarna vilket har en direkt påverkan på skolans resultatutveckling. För att lyckas behöver elever ges möjlighet till mer likvärdiga ekonomiska förutsättningar, som i högre grad som motsvarar snittet i Sverige. Enligt *Skolverkets rapport: Kommunernas resursfördelning till grundskolor 391*, så är kommunernas resursfördelning till skolan ett styrmedel för att möjliggöra att de nationella målen nås. Kostnaden per elev F-9 i Marks kommun var enligt Kolada för kalenderår 2019, 105 715 kr jämfört med rikssnitt på 110 720 kr samt snittet för alla kommuner, ovägt medel, på 116 891 kr.

Under läsåret 19/20 genomförde Skolinspektionen en regelbunden tillsyn på huvudmannens samtliga verksamheter samt en regelbunden tillsyn på en av kommunens grundskolor. De genomförde även kvalitetsgranskningar på tre av kommunens grundskolor, varav en föranledde en riktad tillsyn inom trygghet samt ett aktivt och målinriktat arbete mot kränkande behandling.

I den regelbundna tillsynen på huvudmannanivå fann Skolinspektionen inga brister i grundskolan, vilket visar att det pågående förbättringsarbetet sker i rätt riktning. Det är dock ett långsiktigt arbete som inte visar en omedelbar förändring i elevernas resultat och måluppfyllelse.

I den regelbundna tillsynen på en av kommunens grundskolor fann Skolinspektionen brister inom två områden, bedömning och betygsättning samt trygghet och ett aktivt och målinriktat arbete mot kränkande behandling. Rektor har ett pågående förbättringsarbete riktat mot dessa områden.

På de tre regelbundna kvalitetsgranskningarna har Skolinspektionen identifierat att det behöver inledas ett utvecklingsarbete inom samtliga områden på skolorna som granskats. På en av de granskade skolorna fann Skolinspektionen även brister i den regelbundna kvalitetsgranskningen som ledde till en riktad tillsyn inom området trygghet. Rektorerna har inlett ett utvecklingsarbete och arbetar med stöd av förvaltningen kring dessa.

Gällande fritidshemmet och grundsärskolan fann Skolinspektionen brister inom styrning och utveckling av utbildningen vilket förvaltningen också identifierat i lägesbedömningen för läsåret 19/20. Förvaltningen har även skrivit fram aktiviteter för att åtgärda dessa brister som ska redovisas till Skolinspektionen.

Följetal grundskola	Godkänd nivå	Utfall 2020
Elever i åk 6 som uppnått A-E i alla ämnen, andel (%)	75-100	70,8
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	75-100	67,5
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	80-100	78,9

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Barn- och utbildningsnämnden gör samma bedömning som tidigare, att verksamheten i hög grad uppfyller grunduppdraget.

Analys sker i årsrapporten då siffror för genomströmning inom tre år ännu inte är publicerade vid tiden för delårsrapportering.

Andel elever som väljer att läsa sin utbildning i kommunens egen gymnasieskola nådde inte upp till godkänd nivå. Eleverna i kommunen har dock tillgång till ett allsidigt utbud av utbildningar i närområdet och vissa program och inriktningar erbjuds inte heller på skolan av ekonomiska skäl. Marks Gymnasieskola fortsätter bredda sitt utbud genom möjligheten att läsa vissa program och inriktningar som inte erbjuds skolförlagt som lärling.

Under läsåret 19/20 genomförde Skolinspektionen en regelbunden tillsyn på huvudmannans samtliga verksamheter. I den regelbundna tillsynen på huvudmannanivå fann Skolinspektionen brister inom styrning och utveckling av utbildningen för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan vilket förvaltningen också identifierat i lägesbedömningen för läsåret 19/20. Förvaltningen har även skrivit fram aktiviteter för att åtgärda dessa brister som ska redovisas till Skolinspektionen.

Följetal gymnasieskola	Godkänd nivå	Utfall 2020
Gymnasieelever i kommunens egna skolor eller kommunalförbunds skolor i kommunen, andel (%)	65-100	61
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	65-100	

Vuxenutbildning

Barn- och utbildningsnämnden gör samma bedömning som tidigare, att verksamheten i hög grad uppfyller grunduppdraget.

Under läsåret 19/20 genomförde Skolinspektionen en regelbunden tillsyn på huvudmannens samtliga verksamheter. I den regelbundna tillsynen på huvudmannanivå fann Skolinspektionen brister inom styrning och utveckling av utbildningen vilket förvaltningen också identifierat i lägesbedömningen för läsåret 19/20. Skolinspektionen fann även en brist inom förutsättningar för vuxenutbildningen. Förvaltningen har skrivit fram aktiviteter för att åtgärda dessa brister som ska redovisas till Skolinspektionen.

Följetal vuxenutbildning och SFI	Godkänd nivå	Utfall 2020
Kursdeltagare i huvudmannens skolor, andel (%) i grundläggande vuxenutbildning som slutfört kurs	70-100	81,6
Kursdeltagare i huvudmannens skolor, andel (%) i gymnasial vuxenutbildning som slutför kurs	70-100	74,9
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	40-100	36

Arbetsmarknadsenhet

Från september sker en förändring inom det nya arbetsmarknadscenter utifrån att tillkommande ny personal då tillträtt nya roller och arbetet kan ta mer fart inom fler områden. Exempel på verksamhet som kommer bedrivas är; workshops, Jobbchansen, ackvirering subventionerade anställningar och arbetsträningsplatser internt/ externt, feriejobb 2021. Att etablera kontakt med lokala företag, folkbildningen och civilsamhället. Introduktion och utbildningsprogram för ny verksamhet har skapats och anpassning av lokalerna på Eriksdalsgatan pågår. Inom pre rehab har arbetsuppgifter omfördelats.

Kommunens aktivitetsansvar (KAA): Arbeta pågår för att skapa en gemensam bild av hur kommunens hela ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) ska fördelas mellan skolan och Arbetsmarknadscenter. Både delar inom främst introduktionsprogrammen på gymnasiet och arbetsmarknadscenter behöver utvecklas och arbetas fram för att ge ett mer systematiskt arbete som innehåller fler förebyggande och åtgärdande insatser för att förhindra att bristande närvaro och studieresultat leder till hemmasittande, psykisk ohälsa, socialt utanförskap och att ungdomar inte fullföljer sina studier eller deltar i aktiviteter som leder till studier eller arbete.

Flyktingmottagning: Under januari-augusti har tillfälligt anställda resurser hanterat uppdraget inom flyktingmottagning i lokaler i Skene lasarett, från att kommunen tog över flyktingmottagandet i egen regi från och med årsskiftet. Under vår och sommar upphörde mottagande av flyktingar p.g.a. pandemin, utifrån ett nationellt beslut att pausa flyktingmottagandet. Från september tar nyrekryterad tillsvidareanställd personal över och fortsätter arbetet utifrån dokumenterade rutiner och arbetssätt. Flyktingmottagningen har nu också samlokaliseras med pre rehab på Eriksdalsgatan 12 i Skene.

Samarbete med socialförvaltningen (SF): Metoddiskussion har påbörjats mellan SF och AMC om hur förvaltningarna i samarbete kan säkerställa att överföring av arbetssökande i behov av stöd och insatser förs över från SF till AMC. AMC får månadsrapport över bidragsnivåer och statistik från SF. Steg två av kartläggning av aktuella individer inom SF har ännu ej startat, men fler arbetslösa och bidragstagande står ej till arbetsmarknadens förfogande utan är i kontakt med annan myndighet. De som kan eller vill överföras till AMC för att delta i aktiviteterna från september.

Integrationsprojekt "Kvinnors språkliga utveckling och arbetsMARKnad" har beviljats via Västra Götalandsregionen.

Pre rehab (f.d. RAMS): som överfördes från SF har genomgått en omställning under pandemin, delvis p.g.a. underskott av överförda medel för verksamheten. Det har reglerats med att inte återanställa vid personalrörlighet inledningsvis på två heltidsanställda under året. Pre rehab är delvis finansierat via Sjuhärads samordningsförbund. Det pågår just nu implementering av mätsystem för att kunna se progression för deltagarna i verksamheten. En målsättning är att deltagarna ska kunna delta i aktivitet på en första nivå, för att sedan ingå i stärkande stödjande aktiviteter i den nya arbetsmarknadsverksamheten, och därefter övergå till Arbetsförmedlingens regi.

Lokaler: De olika delarna i verksamheten har nu samlokaliseras på Eriksdalsgatan 12 i Skene. Uppdrag för Teknik och serviceförvaltningen att finna nya ändamålsenliga lokaler för Arbetsmarknadscenter kvarstår.

Kommunikation: nytt informationsinnehåll på Marks kommuns hemsida är under uppbyggnad. Samtal om medborgarkontorets uppbyggnad har skett med projektgruppen angående bland annat samhällsvägledning, myndighetsgemensamma kundarbetsplatser.

Följetal arbetsmarknadsenhet	Godkänd nivå	Utfall 2020
Elever som avslutat årskurs 9 på våren och som ej återfanns i gymnasieskolan på hösten, hemkommun, andel (%)	0-2,5	1,8
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	0-29	32,0
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som A. Börjat arbeta, andel (%)	20-100	22
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som B. Börjat studera, andel (%)	10-100	2

3 Måluppföljning

Kommunens verksamhet ska planeras med vision och mål för Marks kommun som utgångspunkt. I detta avsnitt följs mål och indikatorer upp.

Symbolförklaring	
	Mål för indikator: uppnått
	Mål för indikator: delvis uppnått
	Mål för indikator: inte uppnått
	Kan inte bedömas

3.1 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential

Kommungemensamma mål: Barn och unga har en god utbildning

Nämndens mål: Förskolor, grundskolor, grundsärskola och fritidshem ska erbjuda en kvalitativ och likvärdig utbildning som möter varje barn och elevs behov

Bedömning är att målet delvis förväntas uppnås och grundar sig på de preliminära siffrorna återfinns i Barn- och utbildningsförvaltningens egna system. Den preliminära statistiken kan komma skilja sig från den slutliga officiella statistiken som inkommer i nationella databaser under senhösten 2020 och redovisas i årsrapporten.

En analys av orsaker till att målet delvis uppnås kommer i årsrapporten. Förvaltningen har då, enligt årshjulet för det systematiska kvalitetsarbetet, analyserat och sammanställt elevernas kunskaps- och värdegrundsresultat, både från egna system och från de nationella databaserna samt utvärderat de aktiviteter som genomförts inom förvaltningens förbättringsområden. I analysen ska det framgå var måluppfyllelse nåtts och var förbättringsområden finns. Vidare har förvaltningen sammanställt rektorernas resultatrapporter och genomfört resultatdialoger tillsammans med dem. Förvaltningen fortsätter att arbeta för transparens och bra kommunikation mellan huvudman och rektorer om var man står i måluppfyllelse och vilka behov av förbättring som finns. Dialogen är central i kvalitetsarbetet då den skapar delaktighet och samförstånd om resultat, kvalitet och utvecklingsbehov. Huvudman och rektor ska sedan vidta förbättringsåtgärder utifrån sina analyser av både aktuella kunskapsresultat och resultat av värdegrundsarbetet, i syfte att nå målen och öka kunskapsresultaten. Arbetet ska ge en nulägesbild vilket skapar förutsättningar att rikta resurserna rätt.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020	
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, samtlig regi, andel %	83	84	85	≥ 84	
Antal barn per avdelning	14,6	14,5	13,6	≤ 15,3	
Heltidstjänster med förskollärlärolegitimation, förskola, andel %	53	49	48	≥ 49	
Andel anställda utan utbildning för arbete med barn, andel %	27	33	33	≤ 33	
Anställda, andel (%) heltidstjänster med ped. högskoleexamen, fritidshem	34%	30%	29%	≥ 30%	

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020	
Elever i åk 6 som uppnått A-E i alla ämnen, andel %	76,7	73	70,8	≥ 76,7	■
Elever i år 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, andel %	70,4	75,4	67,5	≥ 75,4	■
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, andel %	77,1	81,8	78,9	≥ 81,8	◆
Elever i åk. 9, meritvärde, genomsnitt, 17 ämnen	216,5	226,4	220,2	≥ 226,4	◆
Antal elever i åk 1-9 med 25% frånvaro eller mer.			355	≤ 99	■
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, andel %	69,5	67,4	66,6	≥ 67,4	◆

Barn 1-5 år inskrivna i förskola, samtlig regi, andel %

Andel barn som skrevs in i förskola ökade med en procentenhet från föregående år till 85%, vilket innebär att kommunen är på samma nivå som riket och uppfyllde målvärdet. Att andelen barn i förskolan ökar är något som eftersträvas då förskolan är det första steget i barnens utbildningsresa och här läggs grunden för ett livslångt lärande. Nobelpristagaren James J. Heckman visar att satsningar i förskolan kan vara mer lönsamma än andra satsningar. I sitt diskussionsunderlag skriver även Sven Persson (2012) fram att förskolan har långsiktiga positiva effekter på barns lärande och utveckling och att dessa effekter tenderar att vara stabila under lång tid. Det finns mycket forskning på området som tydligt visar att barn som har gått i förskola har bättre förutsättningar att lyckas bra i grundskolan, några exempel är; PISA 2003 och 2009, PIRLS 2007, Perry Preschool projektet samt The Effective Provision of Pre-school Education (EPPE).

Antal barn per avdelning

Genomsnittligt antal barn per barngrupp i Marks kommunala förskolor var vid mätdatum 15 oktober 2019, 13,6 vilket är 1,7 barn mindre än målvärdet på 15,3. Kommunen har förskolor som har beviljats statsbidrag från Skolverket för att minska sina barngrupper vilket påverkar snittet. Rikssnitt för barngruppernas storlek har minskat sedan år 2018 och för året var genomsnittet 15,0 barn per barngrupp.

Gruppstorleken i sig är en av alla parametrar att ta ställning till när rektor gör bedömningen av hur många barn som ska skrivas in i respektive barngrupp. Forskning visar att personalens utbildning och kompetens är den viktigaste kvalitetsfaktorn i förskolan. Tillsammans påverkar faktorerna varandra, det vill säga personalens utbildning och kompetens, antal barn/medarbetare, barngruppens sammansättning och den fysiska miljön vad som kan vara en lämplig storlek på barngruppen (Skolverket 2017).

Heltidstjänster med förskollärlärolegitimation, förskola, andel %

Andel heltidstjänster med förskollärlärolegitimation i kommunala förskolor var vid mätdatum 15 oktober 2019 48% vilket innebär att andelen sjönk med en procentenhet från föregående års

mätdatum. Målvärdet att bibehålla 49% andel nåddes därmed inte. I jämförelse med rikssnitt är kommunens andel fortfarande över snittet som legat på 40% de senaste tre åren.

Andel anställda utan utbildning för arbete med barn, andel %

Andel heltidstjänster med övrig utbildning, tidigare benämnt "ingen utbildning för arbete med barn" låg vid mätdatum 15 oktober 2019 kvar på 33% vilket innebär att målet med att minska andelen under 33% inte uppfylldes.

Andelen heltidstjänster med övrig utbildning har ökat i Marks kommunala förskolor från 18% 2014 till 33% 2019. I jämförelse med rikssnitt så har inte samma ökning skett under samma tid då andelen gått från 24% till 31%.

Anställda, andel (%) heltidstjänster med ped. högskoleexamen, fritidshem

Årets andel sjönk med en procentenhet till 29% vid mätdatum 15 oktober 2019 och innebär en procentenhet under målvärdet. I jämförelse med rikssnitt på 37% innebär det att andelen i Marks kommunala fritidshem låg åtta procentenheter under snitt.

Från och med den 1 juli 2019 infördes ett legitimationskrav för att få bedriva och ansvara för undervisning i fritidshem och en revidering av indikatorn kommer därför ske inför kommande år.

Elever i åk 6 som uppnått A-E i alla ämnen, andel %

Preliminära siffror hämtade ur Barn- och utbildningsförvaltningens system, Qlik, visar att andel elever som uppnått lägst E i alla ämnen, åk 6 för läsåret 2019/20 var **70,8%** vilket är 5,9 procentenheter under målvärdet. Skillnaden mellan skolorna var för läsåret från 53,5% till 100%.

Preliminär statistik från Skolverket för läsåret 2019/20 visar att det i riket är totalt 73,2 procent av eleverna som har erhållit godkänt terminsbetyg i samtliga lästa ämnen vilket innebär att eleverna i Marks kommunala skolor preliminärt låg 2,4 procentenhet under rikssnitt.

Flickor uppnådde lägst E i alla ämnen till **73,1%** - skillnad mellan skolor för flickor var 53,6% till 100%. Preliminär statistik från Skolverket för riket visar att 77,0 procent av flickorna nådde lägst E i alla ämnen, vilket innebär att flickorna i Marks kommunala skolor åk 6 låg 3,9 procentenheter under rikssnitt.

Pojkar uppnådde lägst E i alla ämnen till **68,5%** - skillnad mellan skolor för pojkar var 52,4% till 100%. Preliminär statistik från Skolverket för riket visar att 69,5 procent av pojkarna nådde lägst E i alla ämnen, vilket innebär att pojkarna i Marks kommunala skolor åk 6 låg en (1) procentenhet under rikssnitt.

Elever i år 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, andel %

Preliminära siffror hämtade ur Barn- och utbildningsförvaltningens system, Qlik, visar att andel elever som uppnått lägst E i alla ämnen, åk 9 för läsåret 2019/20 var **67,5%** vilket är 7,9

procentenheter under målvärdet. Skillnaden mellan skolorna var från 61,5% till 79,2%.

Flickor uppnådde lägst E i alla ämnen till **71,1%** - skillnad mellan skolor för flickor var 56,4% till 85,7%

Pojkar uppnådde lägst E i alla ämnen till **64,5%** - skillnad mellan skolor för pojkar var 56,3% till 78,6%

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, andel %

Preliminära siffror hämtade ur Barn- och utbildningsförvaltningens system, Qlik, visar att andel elever som blev behöriga till yrkesprogram, åk 9 för läsåret 2019/20 var **78,9%** vilket är 2,9 procentenheter under målvärdet och föregående läsårs resultat. Skillnaden mellan skolorna var från 68,5% till 89,3%. Preliminära siffror från Skolverket visar att andelen behöriga niondeklassare i riket ökade till 85,3% vilket är en ökning med en (1) procentenhet. Det innebär att andelen behöriga till gymnasieskolan från kommunens skolor ligger hela 6,4 procentenheter under rikssnitt.

Flickor i kommunen uppnådde **80,6%** behörighet - skillnad mellan skolor var från 66,7% till 94,3%

Pojkar i kommunen uppnådde **77,6%** behörighet - skillnad mellan skolor var från 70,6% till 88,1%

Denna årskull genomförde nationellt prov åk 6 under läsåret 2016/17 och fick även betyg från och med åk 6. Vid genomgång av elevkullen konstaterades att en hög andel elever inte nådde kunskapskraven i de nationella ämnesproven samt att andelen som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen i åk 6 var 4,7 procentenheter under rikssnitt, 73% mot rikssnitt på 77,7%. Det fanns även en betydande spridning mellan skolor på 47,6 procentenheter från 52,4% till 100%. De åtgärder som sattes in under läsåret 19/20 kunde inte kompensera så högre måluppfyllelse nåddes.

Elever i åk. 9, meritvärde, genomsnitt ,17 ämnen

Preliminära siffror hämtade ur Barn- och utbildningsförvaltningens system, Qlik, visar att genomsnittligt meritvärde, åk 9 för läsåret 2019/20 blev **220,2** vilket är 6,2 betygssteg under målvärdet. Skillnaden mellan skolorna varierar från 201,1 till 248,0.

För flickor var genomsnittligt meritvärde: **233,4** - skillnad mellan skolor var 205,2 till 265,4. För pojkar var genomsnittligt meritvärde: **208,3** - skillnad mellan skolor var 192,4 till 229,2.

Antal elever i åk 1-9 med 25% frånvaro eller mer.

Elevernas frånvaro på grundskolan har ökat vilket också kan förklara delar av den försämrade måluppfyllelsen. Det påbörjade arbetet kring att främja närvaro måste fortgå och fördjupas samt implementeras på samtliga enheter och nivåer.

Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, andel %

Andel lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne har minskat i kommunens grundskolor sedan 2015 då andelen var 74,4%. Läsåret 2019/20 var andelen nere i **66,6%** vilket är en nedgång med 0,8 procentenheter från föregående läsårs andel på 67,4% och därmed även 0,8 procentenheter under målvärdet. I jämförelse med riksnitt på 70,1%, låg kommunsnittet 3,5 procentenheter under snitt. Skillnaden mellan skolor var från 44,2% till 85,7% vilket innebär en 41,5 procentenheters skillnad.

Nämndens mål: Elever som studerar på Marks gymnasieskola ska erbjudas en kvalitativ utbildning som möter varje elevs behov så att de kan fullfölja sin utbildning med gymnasieexamen

Bedömning är att målet delvis förväntas uppnås och grundar sig på de preliminära siffrorna återfinns i Barn- och utbildningsförvaltningens egna system. Den preliminära statistiken kan komma skilja sig från den slutliga officiella statistiken som inkommer i nationella databaser under senhösten 2020 och redovisas i årsrapporten.

En analys av orsaker till att målet delvis uppnås kommer i årsrapporten. Förvaltningen har då, enligt årshjulet för det systematiska kvalitetsarbetet, analyserat och sammanställt elevernas kunskaps- och värdegrundsresultat, både från egna system och från de nationella databaserna samt utvärderat de aktiviteter som genomförts inom förvaltningens förbättringsområden. I analysen ska det framgå var måluppfyllelse nåtts och var förbättringsområden finns. Vidare har förvaltningen sammanställt rektorernas resultatrapporter och genomfört resultatdialoger tillsammans med dem. Förvaltningen fortsätter att arbeta för transparens och bra kommunikation mellan huvudman och rektorer om var man står i måluppfyllelse och vilka behov av förbättring som finns. Dialogen är central i kvalitetsarbetet då den skapar delaktighet och samförstånd om resultat, kvalitet och utvecklingsbehov. Huvudman och rektor ska sedan vidta förbättringsåtgärder utifrån sina analyser av både aktuella kunskapsresultat och resultat av värdegrundsarbetet, i syfte att nå målen och öka kunskapsresultaten. Arbetet ska ge en nulägesbild vilket skapar förutsättningar att rikta resurserna rätt.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020	
Gymnasieelever med examen inom tre år, andel %	91%	86,6%		≥ 65,6%	—
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, högskoleförberedande program, andel %	76,7	79,9	90,8	≥ 79,9	●
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, yrkesprogram, andel %		69,4	72,6	≥ 69,4	●
Lärare (Årsarbetare) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, andel %	77,3	78,4	71,6	≥ 78,4	■

Gymnasieelever med examen inom tre år, andel %

Målvärdet redovisas i årsrapporten.

Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, högskoleförberedande program, andel %

Preliminär siffra hämtad ur Barn- och utbildningsförvaltningens system, Qlik, visar att 90,8% av gymnasieeleverna på högskoleförberedande program uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola. Siffran gäller samtliga avgångselever VT20.

Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, yrkesprogram, andel %

Andel ungdomar som är på arbetsmarknaden två år efter fullföljt yrkesprogram, studentår 2018, steg med 3,2 procentenheter till **72,6%**. I jämförelse med rikssnitt (69,7%) har ungdomarna från Marks gymnasieskolas yrkesprogram 2,9 procentenheter högre etableringsgrad än rikssnitt.

Andelen män från Marks Gymnasieskolas yrkesprogram som var etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljt yrkesprogram var 74,2% (rikssnitt 66,3%)

Andelen kvinnor från Marks Gymnasieskolas yrkesprogram som var etablerade på arbetsmarknaden två år efter fullföljt yrkesprogram var 68,2% (rikssnitt 50,3%)

Lärare (Årsarbetare) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, andel %

Totalt antal heltidstjänster var 47,9 och andel lärare med lärarlegitimation och behörighet i ämnet var 71,6% vilket är en minskning från föregående mät datum 15 oktober 2019 och under målvärdet med 6,8 procentenheter.

Det kan jämföras med rikssnitt för samtliga huvudmän på 81,6% vilket innebär att Marks Gymnasieskola låg tio procentenheter under rikssnitt gällande lärare med legitimation och behörighet i minst ett ämne.

Nämndens mål: En vuxenutbildning som möter varje elevs förutsättningar och behov

Målet är delvis uppfyllt för kalenderåret 2019 och bedömningen grundar sig på att vuxenutbildningen har utvecklat den fysiska lärmiljön så att det ges möjlighet att stödja elever vid distansutbildningar genom att de skapat mindre miljöer där man kan få tillgång till lärarstöd. Lärcentrat bemannas mer flexibelt än tidigare och genom att erbjuda ett bättre stöd förväntas resultatet förbättras.

En djupare analys av orsaker till att målet delvis uppnås kommer i årsrapporten. Förvaltningen har då, enligt årshjulet för det systematiska kvalitetsarbetet, analyserat och sammanställt elevernas kunskaps- och värdegrundsresultat, både från egna system och från de nationella databaserna samt utvärderat de aktiviteter som genomförts inom förvaltningens förbättringsområden. I analysen ska det framgå var måluppfyllelse nåtts och var förbättringsområden finns. Vidare har förvaltningen sammanställt rektors resultatrapport och genomfört resultatdialog tillsammans med rektor. Förvaltningen fortsätter att arbeta för transparens och bra kommunikation mellan huvudman och rektorer om var man står i måluppfyllelse och vilka behov av förbättring som finns. Dialogen är central i kvalitetsarbetet då den skapar delaktighet och samförstånd om resultat, kvalitet- och utvecklingsbehov.

Huvudman och rektor ska sedan vidta förbättringsåtgärder utifrån sina analyser av både aktuella kunskapsresultat och resultat av värdegrundsarbetet, i syfte att nå målen och öka kunskapsresultaten. Arbetet ska ge en nulägesbild vilket skapar förutsättningar att rikta resurserna rätt.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020	
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel %	26	30	36	≥ 30	
Kursdeltagare i huvudmannens skolor, andel (%) i grundläggande vuxenutbildning som slutfört kurs	85,3	83,3	81,6	≥ 83,3	
Kursdeltagare i huvudmannens skolor, andel (%) i gymnasial vuxenutbildning som slutfört kurs	76,6	77,9	74,9	≥ 77,9	

Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel %

Andelen elever på SFI kalenderår 2019 som klarade minst två kurser steg med sex procentenheter och uppfyllde målvärdet. Andelen i jämförelse med rikssnitt är dock fortsatt låg. Följetalet ingår i Agenda 2030.

Kursdeltagare i huvudmannens skolor, andel (%) i grundläggande vuxenutbildning som slutfört kurs

Andel elever som slutfört påbörjad kurs, på grundläggande nivå, har legat över rikssnitt de senaste fem åren med högsta noterad andel år 2017 på 85,3%. 2019 minskade andelen till 81,6% vilket är 1,7 procentenheter under målvärdet. I jämförelse med rikssnitt på 73,3% låg andelen fortfarande över snitt.

Kursdeltagare i huvudmannens skolor, andel (%) i gymnasial vuxenutbildning som slutfört kurs

Andel elever som slutför påbörjad kurs på grundläggande nivå minskade till 74,9% vilket är tre procentenheter under nämndens mål och föregående års andel (77,9%). I jämförelse med rikssnitt på 71,7% var andelen som slutförde påbörjad kurs inom gymnasial vuxenutbildning i Marks kommun högre för tredje året i rad.

Kommungemensamma mål: Barn och unga är trygga och ges möjlighet att påverka i frågor som rör dem

Nämndens mål: All utbildning ska präglas av trygghet och studiero

Bedömning är att målet delvis förväntas uppnås under året.

En analys av orsaker till att målet delvis uppnås kommer i årsrapporten. Förvaltningen har då, enligt årshjulet för det systematiska kvalitetsarbetet, analyserat och sammanställt elevernas kunskaps- och värdegrundsresultat, både från egna system och från de nationella databaserna samt utvärderat de aktiviteter som genomförts inom förvaltningens förbättringsområden. I

analysen ska det framgå var måluppfyllelse nåtts och var förbättringsområden finns. Vidare har förvaltningen sammanställt rektorernas resultatrapporter och genomfört resultatdialoger tillsammans med dem. Förvaltningen fortsätter att arbeta för transparens och bra kommunikation mellan huvudman och rektorer om var man står i måluppfyllelse och vilka behov av förbättring som finns. Dialogen är central i kvalitetsarbetet då den skapar delaktighet och samförstånd om resultat, kvalitet och utvecklingsbehov. Huvudman och rektor ska sedan vidta förbättringsåtgärder utifrån sina analyser av både aktuella kunskapsresultat och resultat av värdegrundsarbetet, i syfte att nå målen och öka kunskapsresultaten. Arbetet ska ge en nulägesbild vilket skapar förutsättningar att rikta resurserna rätt.

Det som hittills framkommit är att frågan om trygghet och studiero är bred och innehåller ett flertal faktorer som påverkar helheten.

Varje rektor behöver fortsätta följa upp trygghet och trivsel varje år i alla årskurser. Resultatet av denna enkät ligger till grund för varje enhets mål i elevhälsoplanerna. Forskning har visat att det finns ett samband mellan otrivsel, skadegörelse, mobbning och olyckshändelser i skolan och dålig trygghet och studiero.

Skolans arbete med normer och värden och det förebyggande arbete som bedrivs av skolans personal med stöd av elevhälsan är en förutsättning för att alla elever ges det stöd och de utmaningar de behöver. För att skapa trygghet och studiero är det av vikt att rektor tillsammans med lärarna analyserar och söker orsaker till bristande studiero på flera plan. Orsaker till bristande trygghet och studiero kan finnas i till exempelvis:

- **tydlighet vad gäller mål, innehåll och struktur, individanpassning, variation och utmaningar.** En undervisning av god kvalitet främjar trygghet och studiero, lektioner med tydliga ramar och en variation av olika arbetssätt och arbetsformer är viktiga komponenter.
- **det pedagogiska ledarskapet i klassrummet.** Elever uttrycker att det blir studiero och därmed tryggare om det är tydligt vad de ska göra och när läraren tar ett tydligt ansvar för ordningen i klassrummet. Viktigt enligt eleverna är också att läraren bryr sig om att skapa goda relationer med dem.
- **Elevers delaktighet.** Många elever känner sig inte delaktiga i framtagandet av ordningsreglerna och såväl elever som lärare uppger att reglerna inte alltid efterlevs. På flera skolor saknas en skolövergripande diskussion som syftar till att utveckla en samsyn gällande normer och värden.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020	
Elever i åk 5: I min skola respekterar vi varandra, positiva svar, andel %	89		83	≥ 89	■
Elever i åk 5: Jag har studiero på lektionerna, positiva svar, andel %	73		66	≥ 73	■
Elever i åk 5: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel %	87,6		85	≥ 87,6	◆
Elever i åk 9: I min skola respekterar elever och lärare varandra, positiva svar, andel %	55,1		67	≥ 55,1	●
Elever i åk 9: Jag har studiero på lektionerna, positiva svar, andel %	54,2		59	≥ 54,2	●
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel %	79,7		87	≥ 79,7	●
Gymnasieelever år 2: I min skola respekterar elever och lärare varandra, positiva svar,	70,2		75	≥ 70,2	●

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020	
andel %					
Gymnasieelever år 2: Jag har studiero på lektionerna, positiva svar, andel %	64,4		59	≥ 64,4	■
Gymnasieelever år 2: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel %	90,1		89	≥ 90,1	◆

Elever i åk 5: I min skola respekterar vi varandra, positiva svar, andel %

Preliminär andel positiva svar på elevenkät, Skolinspektionen VT19 var 83% vilket innebär sex procentenheter under målvärdet.

Elever i åk 5: Jag har studiero på lektionerna, positiva svar, andel %

Preliminär andel positiva svar på elevenkät, Skolinspektionen VT19 var 66% vilket innebär sju procentenheter under målvärdet.

Elever i åk 5: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel %

Preliminär andel positiva svar på elevenkät, Skolinspektionen VT19 var 85% vilket innebär 2,6 procentenheter under målvärdet.

Elever i åk 9: I min skola respekterar elever och lärare varandra, positiva svar, andel %

Preliminär andel positiva svar på elevenkät, Skolinspektionen VT19 var 67% vilket innebär 11,9 procentenheter över målvärdet.

Elever i åk 9: Jag har studiero på lektionerna, positiva svar, andel %

Preliminär andel positiva svar på elevenkät, Skolinspektionen VT19 var 59% vilket innebär 4,8 procentenheter över målvärdet.

Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel %

Preliminär andel positiva svar på elevenkät, Skolinspektionen VT19 var 87% vilket innebär 7,3 procentenheter över målvärdet.

Gymnasieelever år 2: I min skola respekterar elever och lärare varandra, positiva svar, andel %

Preliminär andel positiva svar på elevenkät, Skolinspektionen VT19 var 75% vilket innebär 4,8 procentenheter över målvärdet.

Gymnasieelever år 2: Jag har studiero på lektionerna, positiva svar, andel %

Preliminär andel positiva svar på elevenkät, Skolinspektionen VT19 var 59% vilket innebär 5,4 procentenheter under målvärdet.

Gymnasieelever år 2: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel %

Preliminär andel positiva svar på elevenkät, Skolinspektionen VT19 var 89% vilket innebär 1,1 procentenheter under målvärdet.

3.2 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Hållbar personalförsörjning**Kommungemensamma mål: Friska medarbetare**

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020
Frisktalet ska öka = andel anställda som har max fem sjukdagar	69%	67%		—

Kommungemensamma mål: Rätt till heltid och möjlighet till deltid

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020
Alla anställda ska kunna få önskad sysselsättningsgrad (%)	96	97		100 —

4 Uppföljning av internkontroll

4.1 Årets internkontrollarbete

Nämnder och styrelser har ansvar för att den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde är tillräcklig och ska rapportera om sitt arbete med intern kontroll.

Uppföljningen av processen löneöversyn med vidhängande kontrollmoment har inte kunnat följas på ett kvalitetsutvecklande sätt beroende på att hela processen förrycktes i tid med anledning av Covid-19.

Risken att systematiska arbetsmiljöproblem inte upptäcks har fortsatt beroende på att sammanställning och analys av tillbud och olycksfall inte genomförts. Orsaken är att den manuella metoden att sammanställa inte hunnits med, andra uppgifter har behövts prioriterats. Från och med höstterminens start 2020 används dock ett digitalt system vilket kommer att underlätta analysarbetet.

För övrigt har internkontrollplanen följts enligt plan.

5 Personal

5.1 *Analys av personalförhållanden*

Situationen för personalens arbetsmiljö har påverkats mycket av Covid-19, med nya krav på åtgärder och arbetsuppgifter för att följa folkhälsomyndighetens riktlinjer. Pandemin har också lett till högre frånvaro bland elever och personal. Många situationer har inneburit att personal har fått vikariera för kollegor och man har fått ta ansvar för större grupper av barn och elever och klara uppdragen med färre medarbetare.

Rektorer och fackliga beskriver att lärare har inom grundskolan och vuxenutbildningen men framför allt inom gymnasieskolan till stor del planerat digitalt lektionsmaterial och lektionsplanering, och lärarna har genomfört undervisningen och träffat eleverna digitalt och följt upp elevernas kunskapsutveckling via digitala plattformar. Man beskriver också hur lärare både bedrivit undervisningen i klassrummet och samtidigt arbetat med undervisning för elever på distans. Samtliga verksamheter vittnar om en ökad arbetsbörda, en större arbetsbelastning för medarbetarna och en negativt påverkad arbetsmiljö. Cheferna inom organisationen har dragit ett tungt lass under pandemin för att säkerställa att verksamheten ska fungera under pandemins förutsättningar och med de utmaningar som finns för att möta ekonomiska och resultatmässiga mål.

Mycket fortbildning har fått skjutas på framtiden.

5.2 *Analys av chefsomsättningen*

Chefsomsättning minskade drastiskt från 27% vid delåret 2019 till 4% vid detta delår 2020. Omorganisationen inom rektorsorganisationen gav en stor förändring organisatoriskt inom chefsorganisationen men påverkar inte nyckeltalet för omsättning av chefer nämnvärt.

Stor andel nya rektorer kommer från tidigare roller som biträdande rektorer inom organisationen, och få tillsvidareanställda chefer har lämnat sina roller inom perioden.

Uppstarten av verksamhet inom arbetsmarknad och integration har också gett nyanställningar under våren 2020.

6 Ekonomi

Avsnittet ekonomi innehåller ekonomisk uppföljning av den del av året som gått samt en prognos för hela 2020. Resultaten som presenteras i rapporten är preliminära och det är först när kommunfullmäktige har godkänt rapporten som den skall ses som fastställd.

6.1 Driftredovisning

Driftredovisning (belopp i tkr)	Utfall 2019	Utfall 31/8 2019	Utfall 31/8 2020	Prognos 2020	Budget 2020	Budgetavvikelse
Intäkter	143,7	93,3	95,9	138,4	124,4	14,0
Personalkostnader	-609,8	-406,4	-426,6	-632,2	-614,2	-18,0
Övriga kostnader	-379,1	-247,8	-255,5	-405,1	-399,1	-6,0
Nettokostnader	-845,2	-560,9	-586,2	-898,9	-888,9	-10,0
Fördelning på huvudverksamhet, netto						
Förskola och pedagogisk omsorg	-186,9	-124,4	-119,9	-188,5	-192,5	4,0
varav: egen regi fsk och ped. omsorg	-167,8	-111,3	-106,4	-168,0	-171,0	3,0
varav: köpta/sålda platser fsk och ped. omsorg	-19,1	-13,1	-13,5	-20,5	-21,5	1,0
Fritidshem	-47,9	-31,0	-29,1	-47,0	-49,0	2,0
varav: egen regi fritidshem	-46,1	-29,8	-27,4	-44,6	-47,1	2,5
varav: köpta/sålda platser fritidshem	-1,8	-1,2	-1,7	-2,4	-1,9	-0,5
Grund- och gymnasiesärskola	-30,8	-20,3	-20,1	-32,0	-31,0	-1,0
varav: egen regi sarskola	-28,0	-18,6	-17,7	-27,6	-27,1	-0,5
varav: köpta/sålda platser sarskola	-2,8	-1,7	-2,4	-4,4	-3,9	-0,5
Grundskola	-363,2	-243,9	-252,8	-371,1	-366,1	-5,0
varav: egen regi grundskola	-340,7	-228,4	-236,1	-346,1	-342,6	-3,5
varav köpta/sålda platser grundskola	-22,5	-15,5	-16,7	-25,0	-23,5	-1,5
Gymnasieskola	-147,8	-96,0	-97,5	-149,5	-149,5	0,0
varav: egen regi gymnasieskola	-101,2	-64,5	-66,1	-102,5	-100,5	-2,0
varav: köpta/sålda platser gymnasieskola	-46,6	-31,5	-31,4	-47,0	-49,0	2,0
Vuxenutbildning	-16,7	-11,3	-10,4	-15,2	-14,2	-1,0
Förvaltningsgemensamt	-51,4	-34,0	-43,6	-70,3	-73,9	3,6
IT-lärverktyg	0	0	-6,8	-13,6	-6,0	-7,6
Arbetsmarknad och	-0,5	0	-6,0	-6,7	-6,7	0,0

integration						
Nettokostnader	-845,2	-560,9	-586,2	-893,9	-888,9	-5,0
<i>Tillåtelse att ha kostnader för AV-utrustning utöver ram enl. Ks beslut §103/2020</i>			0	5,0	0	-5,0
Nettokostnader inkl. kostnader utöver ram			-586,2	-888,9	-888,9	-10,0

Barn- och utbildningsnämnden har medgivits ett budgetöverskridande mot driftbudgeten om 5 mnkr 2020 för att finansiera en modernisering av Audio-Video-utrustningen i undervisningsrummen.

Barn- och utbildningsnämnden har beviljats ett anslag om maximalt 3,9 mnkr för att utveckla verksamheten inom arbetsmarknad och integration. Anslaget är inräknat och täcker de kostnader som verksamheten har utöver ram.

Barn- och utbildningsnämnden har beviljats en ramhöjning om 2 mnkr för tillkommande lokalkostnader för om- och tillbyggnad av Strömskolan.

Analys av driftredovisning

Analys av helårsprognos

Nämndens totala nettokostnader bedöms överstiga tilldelad budgetram med 10,0 mnkr utifrån de två första tertialens kostnadsnivå och kända eller planerade förändringar.

Det finns tillkommande ofinansierade kostnader för utökad uppdrag. Nämnden har övertagit ansvar för läromedel inom IT motsvarande en kostnad om 13,6 mnkr. Den ramjustering som beslutades av Kommunfullmäktige inför år 2020 var 6,0 mnkr, vilket genererar ett underskott för nämnden med 7,6 mnkr. Där till har nämnden medgivits ett budgetöverskridande i driften om 5 mnkr för en modernisering av Audio-Video i undervisningsrummen.

Kommunstyrelsen beslutade i maj om ett anslag med maximalt 3,9 mnkr för att utveckla verksamheten inom arbetsmarknad och integration. Nämnden har beviljats en ramökning om 2 mnkr för tillkommande lokalkostnader efter om- och tillbyggnad av Strömskolan.

Föregående år gjorde Barn- och utbildningsnämnden ett underskott mot tilldelad ram med 6,4 mnkr. I årets prognos är det planerat och inräknat att denna obalans ska kunna anpassas genom lägre kostnader samt att verksamheten också ska kunna möta minskade bidragsintäkter, framför allt från Migrationsverket. Det är en utmaning som förvaltningsledningen, tillsammans med samtliga verksamheter, arbetar med genom anpassningsplaner under året, såväl inom egen verksamhet som på intern köpt service.

Den verksamhet som har svårast utmaningar för att klara sin verksamhet inom tilldelad budgetram är grundskolan, men också särskolan och vuxenutbildningen har en utmaning i att anpassa verksamheten efter ekonomisk ram.

Covid19-pandemin

Den pågående pandemin påverkar verksamhetens kostnader och intäkter och gör prognoserna mer osäkra. Det som påverkat ekonomin mest:

- Sjuklönekostnaderna har varit dubbelt så höga under april till augusti, med en ökad kostnad med ca 3 mnkr. Samtidigt har ett bidrag erhållits från staten för alla sjuklönekostnader april-juli på 5,2 mnkr, vilket alltså täcker både den sjuklönekostnad som finns ett vanligt år och den tillkommande kostnaden.
- Behovet av vikarier har varit lågt då många barn varit frånvarande och verksamheten också arbetat för minskad smittspridning genom att försöka hålla sig till ordinarie personal. Det har gett minskade kostnader med ca 3 mnkr.

Övriga delar som haft en mindre påverkan är att omsorgsintäkterna minskar för barn som hålls hemma, ökade inköp av rengöringsprodukter m.m., gymnasieskolans distansundervisning som gav lägre kostnader för måltider och städning samt ökade kostnader för visst material.

På längre sikt kan den ökade arbetslösheten avsevärt påverka uppdraget för den nystartade verksamhet Arbetsmarknad och integration.

Intäkter

Nämndens totala kostnader är ca 1 000 mnkr, ca 86 procent av kostnaderna täcks av medel tilldelade av Kommunfullmäktige via budgettram. Resterande del av kostnaderna täcks av statsbidrag/bidrag (9,0 procent) och övriga intäkter (5,0 procent) t ex sålda utbildningsplatser och omsorgsintäkter.

Under en femårs-period har bidragsintäkterna ökat fram till år 2018, då bidragen var som högst med 94 mnkr. Prognosen för år 2020 är 86,9 mnkr, varav de flesta bidragen är statsbidrag enligt nedanstående tabell. Under de senaste två åren är det främst bidrag från Migrationsverket som minskat i takt med att det tillkommer färre nyanlända och asylsökande till kommunen. Samtidigt som bidragen minskar ger det konsekvenser i verksamheten, och anpassningar måste genomföras. I många fall har ett behov kvarstått i verksamheten som behöver omhändertas utan den extra resurs som bidraget gett.

Jämförs prognosen för år 2020 med föregående år är de största intäktsförändringarna:

- Minskade bidrag för nyanlända/etableringsschablon 10 mnkr
- Minskade bidrag för asylsökande med 3 mnkr
- Minskade omsorgsintäkter i förskolan p.g.a. Covid19-pandemin, ca 0,5 mnkr
- Enligt beslut från Regeringen om att ersätta arbetsgivare för sjuklönekostnader från april till och med juli, totalt en ersättning om 5,2 mnkr.
- Bidrag som övertagits från andra förvaltningar och som ingår i den nya verksamheten, Arbetsmarknad och integration, 9,0 mnkr.

De lägre intäkterna för asylsökande drabbar framförallt gymnasieskolan, som haft flest asylsökande tidigare, medan minskad schablonersättning drabbar SFI och grundskolan.

Kostnader

I jämförelse med samma period 2019 ligger kostnaden för personal 20,3 mnkr/ 5,0 procent högre. Även årets prognos pekar på samma procentuella förändring.

Olika anledningar till förändringen av personalkostnader:

- Den årliga lönerevisionen på 2,7 procent, som fortfarande förhandlas, men som retroaktivt

bokas som löneutfall. Det ger en ökad personalkostnad med 9,6 mnkr.

- Den nya verksamheten Arbetsmarknad och integration har tillkommit med lönekostnader som delvis övertagits från andra förvaltningar under jan-aug om 7,4 mnkr och står för 37 procent av ökningen.

- Jämfört med samma period föregående år har personalkostnaderna inom grundskola, elevhälsa och ledning utökats.

En skillnad från föregående år är att kostnader för digitala lärverktyg redovisas under Barn- och utbildningsnämnden. I perioden har kostnaderna varit 6,8 mnkr och prognosen för året är en kostnad om 13,6 mnkr, där de största utgiftsposterna är inför uppstart av nytt läsår. Därtill kommer kostnader för att upprusta klassrum med AV-utrustning enligt tillåtelse från Kommunfullmäktige.

Kostnader för internservice

Barn- och utbildningsnämndens kostnader för internservice utgör 20 procent av nämndens totala budget.

Lokaler

Barn- och utbildningsnämnden hyr alla lokaler genom teknik- och serviceförvaltningen. Hyreskostnaderna är 82,6 mnkr för år 2020. Kostnaderna är samma föregående år och jämfört med en 5-årsperiod en ökning med 3%. För att lösa lokalbehoven används paviljonglösningar på flera enheter. Hyror för paviljonger utgör 15,3 mnkr av hyreskostnaderna där Lyckeskolan står för den största delen (11,5 mnkr).

Städservice

Kostnaderna för städservice är beräknade till 31,6 mnkr år 2020. Jämfört med föregående år, en ökning med 2,0% och jämfört med en 5-årsperiod 24%.

Måltider

Kostnaderna för måltider var beräknade till 63,3 mnkr för året. Detta hade gett en ökning under de senaste 5 åren med 21%. Dialog kring anpassningar av kostverksamheten pågår mellan teknik- och serviceförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen. En önskan har framställts kring anpassningar motsvarande 7 mnkr i 2019-års kostnadsläge. Årets kostnader ser ut att bli ca 60,0 mnkr. Att kostnaderna nu ser lägre ut än vid årets ingång består av både effekter av pandemin, att gymnasieskolan haft distansundervisning och också att det varit färre barn, elever och pedagoger i verksamheten, samt ett effektiviseringsarbete kring utbud som teknik- och serviceförvaltningen genomfört. För att uppnå en bestående besparing på 7 mnkr behövs större förändringar genomföras.

Det höjda priset för anställda att äta i skolmatsal har gett ökade kostnader till Barn- och utbildningsnämnden. Vuxennärvaron i matsalen har minskat då enbart de som äter pedagogisk måltid (på schemalagd tid och utan avgift) går till matsalen. Följden har blivit att fler pedagoger behöver äta pedagogisk måltid för att få en god miljö i matsalarna. Inga intäkter har inkommit.

Övrig internservice

Barn- och utbildningsförvaltningen köper också vaktmästartjänster för ungefär 0,7 mnkr årligen samt leasar bilar för 0,7 mnkr per år.

Prognososäkerhet

Även om pandemins påverkan i verksamheten ser ut att stabiliseras, så återstår många svårbedömda variabler som kan påverka prognos och utfall, både på kort och lång sikt. Osäkerheten i prognosen är större än ett normalt år, då föregående månader är svåra att ha som underlag för beräkning av resterande del av året.

Förskola

Driftredovisning kommentar

Förskolan prognosticeras att ha lägre nettokostnader med 4 mnkr för året jämfört med tilldelad ram. Framförallt beror avvikelserna på effekter från pandemin.

Pandemin har påverkat förskolans ekonomi med lägre personalkostnader samt högre bidragsintäkter. Då många barn varit frånvarande samtidigt som personal haft sjukfrånvaro har förskolan under våren och försommaren haft behov av avsevärt färre timanställda vikarier. Det har gjort att personalkostnaderna är 1,5 mnkr lägre än föregående år. Samtidigt har förskolan fått statligt bidrag för sjuklönekostnader med 2,0 mnkr.

Ytterligare anledning till att förskolan redovisar ett överskott är att budgeten är beräknad för att fler barn skulle ha skolats in i förskolan än vad som skett under året. Det gör att en del av resursen som är avsatt för detta inte kommer att användas. Att färre barn skolats in än beräknat kan också vara en följd av pandemin.

Det finns en viss ökning av kostnader i form av rengöringsmedel, handskar mm, men detta har inte påverkat ekonomin nämnvärt.

Förskolans ekonomi påverkas mycket av statsbidraget avseende mindre barngrupper. I aprilrapporteringen var detta en osäker post då bidraget inte var beviljat för höstterminen 2020. I juli kom positivt besked från Skolverket med beviljade medel för läsåret 20/21.

Förskolan arbetar aktivt för att effektivt planera kostnaderna efter barnomsorgsbehov och anpassar ständigt utefter förändringar i barnantal. Inför kommande år behöver förskolan, trots årets prognos med ett överskott, behålla dessa effektiviseringar då överskottet beror på de särskilda tillfälligheter som pandemin har medfört. En bedömning av förskolans ekonomi, fränsett pandemin, är att verksamhet och ekonomi är i balans.

Fritidshem

Driftredovisning kommentar

Nettokostnaderna för verksamheten fritidshem beräknas bli 2 mnkr lägre än tilldelad budgetram. Omsorgsbehovet i fritidshem har fortsatt minska. I jämförelse med samma period 2019 ses en nedgång om ca 5 procent i antalet omsorgstimmar. Antalet barn har minskat med 5 procent (91 barn).

Den statliga satsningen på fritidshem är avslutad, vilket inneburit en anpassning av verksamheten. Intäkter inom fritidshem har minskat med 12 procent, ett intäktsbortfall som man ser ut att klara av att hantera.

Grund- och gymnasiesärskola

Driftredovisning kommentar

Kostnaderna för särskola i egen regi är högre än budget under vårterminen och anpassning av verksamheten genomförs inför höstterminen tillsammans med att elever och behov ökar i

lägre åldrar. Sammantaget för året beräknas kostnadsprognosen överstiga budget med 1 mnkr. Grundsärskoleverksamhetens kostnader kan vara svåra att anpassa.

Grundsärskolan har mött, och möter under året, stora förändringar inom sin verksamhet genom både fler elever och elever med större stöd- och omsorgsbehov. Även behov av integrerad särskola finns i verksamheten.

Grundskola

Driftredovisning kommentar

Prognosen för grundskolan visar att kostnaderna kommer överstiga budget med 5 mnkr. Det prognostiserade underskottet i grundskolans verksamhet härrör till största del kostnader i egen verksamhet, men också till viss del av köpta platser för tilläggsbelopp.

Intäkterna inom grundskolan har ökat i takt med att statliga bidrag erhållits. En skillnad från aprilprognosen är det bidrag där staten ersätter verksamheten för sjuklönekostnader, och där en utökning skett med två månader. Total ersättning till grundskolan är 2 mnkr. Övriga intäkter och bidrag ligger i nivå med budget.

De flesta övriga kostnader i verksamheten stämmer också väl överens med budget. En ramökning för tillkommande lokaler vid Strömskolan är reglerad av Kommunstyrelsen i juni. Samtidigt är den del av IT-kostnader som finns i grundskolan, och inte är finansierad via det ramtillskott nämnden erhöll inför 2020 för IT-lärverktyg, en post som ökar på underskottet i verksamheten.

Verksamheten för grundskola, och grundskolans enheter, kommer behöva anpassa och effektivisera under hela 2020 samt följande år. Ett steg för att lyckas nå så nära en ekonomi i balans är den anpassning som enheterna genomför och planerat för höstterminen. Flertalet enheter visar underskott från vårterminen. Anpassningar för att nå en budget i balans genomförs främst inom planering av personalresurser. En risk för utebliven effekt av anpassning kan finnas.

De totala nettokostnaderna för grundskolan tillsammans med fritidshemmen i egen regi har ökat med 5,1 mnkr/2,1 procent år 2020 jämfört med samma period föregående år.

Det finns fleråriga statsbidrag i verksamheten som genererar intäkter, samtidigt som motsvarande kostnader kan ses för främst personal. Det finns en svårighet att särskilja vad som är av statsbidrag finansierad verksamhet och verksamhet finansierad av egen ram. Intäkter och kostnader är periodiserade utefter varje bidrags krav och utformning. Lågstadiesatsningen är ett sådant bidrag och som avvecklades efter vårterminen. Andra bidrag är lärarlönelyft, bidrag för karriärtjänster och likvärdig skola. Det återfinns även bidrag inom förvaltningsöverskrivande stödfunktioner som elevhälsa.

Antalet elever i egen regi har ökat med 11 elever jämfört med augusti 2019. Antalet köpta platser har ökat med 7 platser till totalt 311 elever.

Gymnasieskola

Driftredovisning kommentar

Verksamhetensområdet fick ett anpassningskrav i årets budget. Förvaltningen placerade halva kravet på Marks gymnasieskola och halva kravet på centrala kostnader ihop med köpta platser. Utifrån förändringar under årets första två tertial ser ekonomin för Marks gymnasieskola ut att följa tilldelad budgetram. Antalet elever ökade inför höstterminen, prognosen förutsätter att kostnaderna inte följer med i ökningen. Samtidigt ser det ut att finnas möjlighet att hämta hem resterande del av anpassningskravet på köpta platser under

höstterminen.

Vid skolstarten såg det ut som att antalet elever som valt annan skola är samma som föregående läsår trots att antalet ungdomar i gymnasieålder är 6%/ca 25 ungdomar fler. Den senaste analysen visar att det blir ytterligare några elever som valt Marks gymnasieskola och minskar antalet köpta platser. Det betyder då samtidigt att en större andel valt Marks gymnasieskola detta läsår. Kostnaderna ser ut att bli lägre för året både p.g.a. att antalet köpta platser minskar samt utifrån vad eleverna valt för program.

När det gäller sålda platser än läget det omvända, att intäkterna ser ut att bli lägre utifrån vad eleverna valt för program. Antalet sålda platser ligger på ungefär samma antal som föregående läsår.

Vuxenutbildningen

Driftredovisning kommentar

Vuxenutbildningen hade ett sparkrav inför året motsvarande 12 procent av verksamheten. Personalkostnader och övriga kostnader har minskat med 2,2 mnkr/13 procent. Minskningen av kostnader är enligt plan för att hålla verksamheten inom tilldelad budgetram. Vuxenutbildningen får intäkter från Migrationsverket genom etableringsschablonen för nyanlända. Denna ersättning har minskat med 1,8 mnkr. Pandemin har stoppat inflödet av nyanlända och därmed också intäkter. Intäkterna minskar därför mer än beräknat och är den främsta orsaken till att prognosen pekar på ett underskott om 1 mnkr för år 2020 för verksamheten.

Under föregående år ökade antalet elever inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning med ca 50 procent. Under 2020 års första tertiäl har denna ökning gått tillbaka och ligger nu på ca 20 procent över antalet elever för två år sedan.

Antalet elever som läser SFI ökade också rejält under föregående år, medan det under året 2020 har återgått och ligger i ungefär samma nivå som för två år sedan.

Förändringarna i antal elever påverkas av en variation i hur Arbetsförmedlingen arbetar med att sätta in elever i grundläggande vuxenutbildning.

Arbetsmarknad och integration

Driftredovisning kommentar

Arbetsmarknad och integration är en nystartad enhet med en tilldelad ram på 6,7 mnkr för år 2020. Nettoutfallet för perioden januari-augusti på 5,9 mnkr är 89 procent av budgeterade medel. Periodens avvikelse på 1,5 mnkr ligger främst i lägre intäkter från Migrationsverket och om rekryterad personal. I samband med aprilrapporten var bedömningen att enheten skulle överskrida årets budget med 3,9 mnkr om inga tillskott sker. Barn- och utbildningsnämnden fick i uppdrag att se över detta och återkomma med en ny bedömning i samband med delårsrapporten. Efter ytterligare genomgångar har vissa förändringar gjorts. Den nya bedömningen är att årets budget kommer att överskridas med 2,6 mnkr utan ramtillskott. Denna avvikelse handlar främst om en större nedgång i intäkterna från Migrationsverket, men även om personal som behövs för att kunna bedriva verksamheten.

Förvaltningsgemensamt

Driftredovisning kommentar

Här återfinns redovisning för nämnd, ledning, administration och förvaltningsövergripande verksamhet. Under år 2019 genomfördes en organisationsförändring där all ledningsresurs

samlades och utökades. Det gör att skillnaden är stor i redovisningen år 2020 jämfört med föregående år. Under denna rubrik finns även nämndens buffert.

Specifikation av statsbidrag

Statsbidrag

Statsbidrag (tkr)	Utfall 2019	Utfall 31/8 2020	Prognos 2020	Budget 2020
Karriärtjänster	4,5	2,3	4,9	4,9
Lärlönelyft	9,4	6,2	9,4	9,4
Bidrag från AF	2	1,9	2,9	1,5
Läxhjälp	0,6	0,5	0,7	0,6
Skapande skola, kulturrådet	0,5	0,3	0,5	0,7
Likvärdig skola	10,5	8,0	15,7	17,4
Läraryft	0,1	0,0	0,1	0,1
Läslýftet	0,3	0,2	0,3	0,3
Gymnasial lärlingsutbildning	2,0	3,3	5,0	0,5
Främja lärling	0,2	0,0	0,0	0,0
Introduktionsprogram	0,0	0,0	0,7	0,0
Fritidshemssatsningen	1,9	0,0	0,0	0,0
Lågstadiesatsningen	6,8	3,1	3,4	3,3
Mindre barngrupper förskolan	6,9	7,7	9,0	5,8
Maxtaxa	8,5	5,3	8,0	8,6
Migrationsverket	21,0	8,6	11,0	11,9
Behörighetsgiv utb. yrkeslärare	0,0	0,1	0,2	0,0
Bidrag från VGR	1,7	1,0	1,8	0,0
Riksidrottsförbundet	0,9	0,5	0,9	0,9
Samverkan för bästa skola	2,3	0,0	0,5	0,0
Ersättning för sjuklönekostn. p.g.a. Covid-19	0,0	5,2	5,2	0,0
Nattomsorg	0,4	0,2	0,4	0,3
Specialpedagog	2,0	1,3	2,7	0,0
Läroassistent	1,5	1,0	1,6	0,0
Övriga statsbidrag	4,2	0,6	2,0	3,0
Summa	88,2	57,3	86,9	69,2

Kommentar statsbidrag

Statsbidrag är en stor del av Barn- och utbildningsnämndens finansiering av verksamheten. Det finns många riktade statliga satsningar på olika områden, bidragen har också olika

utformning och syfte.

Statsbidragen är redovisade och periodiserade efter en bedömning av hur väl förvaltningen kommer uppnå de krav som Skolverket ställer för att ha rätt till bidraget. Viss risk finns för att villkoren för statsbidragen förändras samt att den egna verksamheten utvecklas i en riktning som inte är förenlig med bidraget. Exempelvis finns krav för bidraget för *Likvärdig skola* kring att den egna kommunen inte minskar undervisningskostnaderna. Ett annat exempel är bidraget för *mindre barngrupper* som är ett årligt engångsbelopp för att minska antalet barn per barngrupp och i vissa fall för att behålla antalet barn per grupp. Detta bidrag varierar stort utifrån vad andra kommuner söker och av Skolverkets fastlagda norm.

De enskilt största statsbidragen är ersättningar från Migrationsverket för omsorgsbehov i förskola och skolgång för elever i grund- gymnasie- och vuxenskola samt bidrag för etablering av nyanlända. Bidraget från Migrationsverket har minskat med 6,7 mnkr/44 procent i jämförelse med 2019, prognosen är en fortsatt minskning.

Utveckling och finansiering på längre sikt

Förvaltningen har identifierat ett antal tillkommande områden som kräver ramökning för att nämndens verksamhet enligt reglementet ska kunna utföras utan att anpassningar måste ske inom annan befintlig verksamhet.

- Arbetsmarknad och integration - en ny verksamhet med personal- och lokalbehov. Det har behandlats som ett eget ärende i Barn- och utbildningsnämnden med en begäran till kommunstyrelsen om årlig ramökning 5,3 mnkr. *Barn- och utbildningsnämnden har beviljats ett anslag om maximalt 3,9 mnkr 2020, för att utveckla verksamheten inom arbetsmarknad och integration, men här behöver även finnas en finansiering på längre sikt.*
- IT - Barn- och utbildningsnämnden har från 2020 övertagit budgetansvar för elevernas digitala lärverktyg samt AudioVideo-utrustning. För att bibehålla samma nivå kring digitala verktyg som eleverna har idag behövs ett tillskott årligen om 7,6 mnkr. *Barn- och utbildningsnämnden har medgivits ett budgetöverskridande i driftbudgeten om 5 mnkr 2020 för att finansiera en modernisering av Audio-Video-utrustningen i undervisningsrummen. Här behöver även finnas en lösning på längre sikt av underfinansierade IT-lärverktyg och AV-utrustning.*
- Lokaler - kommande år finns flera om-/ till- och nybyggnationer planerade. Där till kommer hyreskostnadsökningar, och kapitalkostnadsökningar för investeringar. *Ett ramtillskott är nödvändigt för att finansiera tillkommande lokaler och inventarier.*
- Kompetensförsörjning och kompetensutveckling behövs för att attrahera, behålla och utveckla kvalificerade medarbetare. En satsning motsvarande 20 tjänster med nedsättning 20 procent för behörighetsgivande studier samt en satsning på kompetensutveckling för chefer skulle innebära en kostnad om totalt 2,7 mnkr.

Internservice

Dialog förs med teknik- och serviceförvaltningen kring kostnader för måltider, som i kommunen ligger över rikssnitt per elev. Då resurserna till förskola och skola i kommunen ligger under rikssnitt, är det angeläget att alla kostnader kan förhålla sig i relation till

tilldelningen för att inte förvaltningens grunduppdrag ska drabbas av ytterligare anpassningskrav. Barn- och utbildningsförvaltningens önskan till kostenheten var att utföra besparingar motsvarande 7 mnkr per år i 2019 års kostnadsläge, vilket motsvarar en anpassning motsvarande 11 procent av den totala kostnaden för måltider i förskola och skola, för att åtminstone nå ner till rikssnitt för måltidskostnader. För att förhålla sig till nivån för tilldelning per elev skulle kostnaden behöva anpassas ytterligare.

I dialogen har framgått att teknik- och serviceförvaltningen ser svårigheter med den önskade anpassningen och bedömer att det skulle ställa krav på större anpassningar och kanske strukturella förändringar.

Barn- och utbildningsnämnden har i budgetprocessen uppmanat kommunstyrelsen att titta närmare på kostnader för måltidsservice. Ett arbete som ska återrapporteras under hösten. Nämnd och förvaltning är positiv till, och vill vara en del i arbetet med effektiviseringen av interna tjänster.

6.2 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt	Budget 2020	Utfall 31/8 2020	Prognos 2020	Budgetavvikelse 2020
Förskola	250	150	250	0
Grundskola	1 735	690	1 735	0
Gymnasieutbildning och vuxenutbildning	710		710	0
Förvaltningsövergripande	8 305	32	5 305	3 000
Summa	11 000	872	8 000	3 000

Analys

Totalt har nämnden ett investeringsutrymme för inventarier om 11 mnkr under 2020. Investeringar motsvarande 0,9 mnkr har genomförts till och med augusti. Störst investering planeras inom grundskolan, främst för nybyggnation vid Lyckeskolan. Prognosen visar ett överskott mot budget, då större delen av investeringen vid Lyckeskolan kommer ske under våren 2021. Varvid en ombudgetering i budgetprocessen är nödvändig. De flesta större inköp inom förskolan hamnar under beloppsgränsen, två basbelopp, för att klassas som en investering.

7 BILAGOR

7.1 Följetal personal

Personal - Antal anställda

Följetal	Utfall delår 2017	Utfall delår 2018	Utfall delår 2019	Utfall delår 2020
Antal tillsvidareanställda	1 086	1 090	1 097	1 120
Antal tidsbegränsade anställda	189	198	219	180
Genomsnittlig sysselsättningsgrad för tillsvidareanställda (%)	95,7	96,1	96,5	96,6

Antal tillsvidareanställda

En jämförelse mellan läsåren 18/19 och 19/20 visar att flera nyckeltal inom personalstatistiken har en positiv utveckling. Antalet tillsvidareanställda ökade och nyttjandet av timanställda fortsatte att minska, antalet tillsvidare med heltid ökade något vilket är en strävan, och personalomsättningen minskade. Att nyckeltalen har en positiv utveckling är glädjande och är delvis resultat av det arbete som görs. Samtidigt har läsåret varit fyllt av speciella omständigheter, vilket gör att det är för tidigt att dra stora slutsatser utifrån det vi kan se. Pandemin har medfört att sjukfrånvaro för barn, elever och personal ökat, men man har samtidigt kunnat hantera färre antal barn med befintlig personal trots sjukfrånvaro, och därigenom har nyttjandet av timanställda minskat, vilket då har en positiv påverkan på andelen tillsvidareanställda med heltid.

Organisationsförändringen som inneburit att biträdande rektorstjänster försvunnit och rektorstjänster ökat, har till stor del skett genom att biträdande rektorer fått rektorsuppdrag. Därigenom har inte personalomsättningen påverkats nämnvärt. Dock ser vi att personalomsättningen i nyckeltal i hela organisationen tydligt minskat, vilket är mycket positivt.

En anpassning inför läsåret 20/21 har också inneburit en minskning av tidsbegränsade anställningar och att antal tillsvidareanställda med heltid ökar något.

Personal - Sjukfrånvaro

Följetal	Utfall delår 2017	Utfall delår 2018	Utfall delår 2019	Utfall delår 2020
Sjukfrånvaro alla anställda (%)	6,2	5,9	5,4	5,9
Andel långtidssjukfrånvaro i procent av den totala sjukfrånvaron (%)	53,3	45,2	32,3	34,9
Frisktal (max fem sjukdagar per individ och år) (%)	66	68	65	59

Sjukfrånvaro alla anställda (%)

Sjukfrånvaron ökade under pandemin, men under mätperioden 2019-07-01–2020-06-30 påverkades ändå sjukfrånvaron endast med en liten ökning jämfört med föregående år från 5,4% till 5,9% som sjukfrånvarotimmar utgör av total ordinarie arbetstid. Även om det är en

ökning jämfört med föregående år är det i linje med de två föregående åren. Att personal i så hög utsträckning varit friska under pandemin har hittills varit över förväntan. Samtidigt kan noteras att frisktalet minskat utifrån pandemins påverkan, och andelen anställda med max 5 sjukdagar under perioden minskat från 65,3% till 58,7% av personalen.

En mindre ökning av andelen sjukfrånvaro i timmar av total ordinarie arbetstid till ca 5,9% har främst avsett korttidsfrånvaro för fler individer och där kan vi se att förskolan är den verksamhet som varit mest drabbad, och att även flera grundskoleenheter drabbats i motsvarande grad. Men inom grundskolan varierar sjukfrånvaron mycket mellan enheterna. Gymnasieskolan har delvis utifrån distansundervisningen men också utifrån övriga läsåret haft en mycket låg sjukfrånvaro för personalen.

Utifrån andel sjukfrånvarotimmar är det långtidsjukfrånvaron som står för störst ökning i timmar även om antalet individer som är långtidssjukskrivna fortsätter att minska.

Personal - Personalrörlighet

Följetal	Utfall delår 2017	Utfall delår 2018	Utfall delår 2019	Utfall delår 2020
Personalomsättning (%)	15	13	12	11
Personalomsättning chefer (%)			27	4

Personalomsättning (%)

En liten minskning av omsättning av personal kan noteras under läsåret jämfört med tidigare år och trenden med en minskande personalomsättning har nu fortgått under de senaste åren. Att denna rörlighet fortsätter att minska även fortsättningsvis är av stor vikt för att vi ska kunna få ett bra utvecklingsarbete med kontinuitet i verksamheterna.

Omorganisationen inom rektorsorganisationen ger en stor förändring men påverkar inte nyckeltalet för omsättning av chefer nämnvärt då stor andel nya rektorer är rekryterade under läsåret, men många från tidigare roller som biträdande rektorer inom organisationen. Få rektorer med tillsvidarejänst har lämnat sina roller under perioden. Uppstarten av verksamhet inom arbetsmarknad och integration har också gett nyanställningar under våren 2020.

Personal - Timtid, mer- och fyllnadstid samt övertid

Följetal	Utfall delår 2017	Utfall delår 2018	Utfall delår 2019	Utfall delår 2020
Timtid i timmar	117 084	110 798	96 417	85 425
Fyllnadstid i timmar	8 973	9 622	11 423	6 656
Övertid i timmar	11 362	10 694	11 116	6 156

Timtid i timmar

Ett medvetet arbete för att minska med mertid och övertid har gett resultat under perioden, och vi ser nästan en halvering av mertiden och övertid jämfört med föregående år.